

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Spentrup

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordvest

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 29.10.21

DELTAGERE: Claus Bossow (dagtilbudsleder), Jannie Christensen (pædagogisk leder), Birgitte Jørgensen (pædagog børnehaven), Annette Christensen (pædagog vuggestuen), forældrerepræsentant var forhindret i at deltage

KONSULENT: Bitten Holmer Flansmose

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	7
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	8
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	9
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Dagtilbud Nordvest har lavet en styrket pædagogisk læreplan, der er offentliggjort på dagtilbuddets hjemmeside, som Dagtilbudsloven påskriver. Evalueringen af arbejdet med den styrkede læreplan er undervejs og offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside i løbet af november 2021.

Den styrkede pædagogiske læreplan får lov at leve i Børnehuset Spentrup, ved at den tages op på temamøder og stuemøder. Den pædagogiske leder er opmærksom på at personalet har forskellige forudsætninger for at tilegne sig indholdet i den styrkede læreplan, så derfor har hun struktureret det således, at de på temamøderne forholder sig til et kapitel af gangen. Personalet drøfter i fællesskab indholdet i den styrkede pædagogiske læreplan, og hvordan det beskrevne ser ud i praksis.

Personalet bruger derudover læreplanen som opslagsbog ift. planlægning af praksis på f.eks. stuemøder.

Ledelsen i dagtilbuddet forventer at alle nye tiltag fremadrettet planlægges i henhold til det beskrevne i dagtilbuddets styrkede pædagogiske læreplan. Herved sikrer man sig at den styrkede pædagogiske læreplan altid er nærværende og fungerer som faglig overlægger på praksis.

Der arbejdes med evaluering på forskellig vis. Det kan være en grundig evaluering på et temamøde, men det kan også være en kort drøftelse på et stuemøde, hvor man spørger hinanden; hvad ville vi gerne, og hvad skete der? På temamøderne fremlægger personalet deres

evalueringer for hinanden, hvorefter de drøfter det fremlagte.

Den pædagogiske leder prioriterer generelt opbygningen af en evalueringskultur ved at skabe en struktur og sætte tid af til det. Det tager lang tid at dygtiggøre sig i evaluering, og det er et generelt fokus i huset; både de store og de små evalueringer.

Børn i udsatte positioner

Stuerne er indrettet med fokus på børnenes interesser og behov, og med fokus på at børnene deles i mindre grupper. Læringsrummene indrettes løbende og tilpasses den aktuelle børnegruppe; Det kan være, den aktuelle børnegruppe overvejende har brug for plads til at bruge kroppen aktivt, eller måske er der mere brug for afskærmning og ro. Det kan også være begge dele. Pointen er at personalet indretter læringsmiljøet til den aktuelle gruppe.

Personalet justerer sig generelt efter det enkelte barns behov. Hvis der er et barn, der er mest tryk ved en bestemt voksen, får barnet i udstrakt grad lov til at vælge denne voksen til frem for de andre.

På tilsynsmødet giver pædagogerne flere eksempler på, hvordan de justerer deres praksis til børnenes behov. Det kan f.eks. være at skærme barnet, der har brug for meget ro, lave en hule, hvor det kan trække sig tilbage. Det kan også være at arbejde i meget små grupper med de børn, der har brug for det. I et konkret eksempel fortæller en af pædagogerne om en dreng, der havde det svært, og trak sig væk fra de voksne, når han var ked af det. Her justerede hun sig til ham ved at være i nærheden af ham, men på en afstand, han var tryk ved. Langsomt over flere dage, lykkedes det hende at komme tættere på ham ved at mærke, hvad han var tryk ved. Nu har han kun brug for meget kort tid alene, når det bliver svært for ham, og han vender hurtigere tilbage til gruppen igen.

Når der sættes noget særligt i værk ift. læringsmiljøet omkring et barn, eller hvis pædagogen er bekymret, bliver den pædagogiske leder altid inddraget. Hun tilbyder sparring på indsats og på, hvem det evt. giver mening at inddrage. Det er vigtigt for den pædagogiske leder at kende forløbet fra start, hvis der også på et tidspunkt skal indkaldes til tværfagligt netværksmødet.

Forældrene inddrages, når der laves handleplaner på det enkelte barn. Der afholdes samtaler med forældrene, hvor man drøfter indsatser og behov i fællesskab. Pædagogerne er opmærksomme på at det kan være sårbart for forældrene at tale om det, der er svært. Derfor justerer pædagogen sig ift. forældrenes behov, og der er fokus på at være sensitive og anerkendende i den svære samtale.

Personalet ved, hvem, de kan henvende os til, hvis de har brug for støtte eller faglig sparring omkring et barn i en udsat position. Alle indsatser drøftes med den pædagogiske leder.

Sammenhænge

Når et barn overgår fra vuggestue til børnehave, afholdes der en overleveringssamtale med deltagelse af forældre, en pædagog fra vuggestuen og en pædagog fra børnehaven. Der er fokus på kendskab til barnet, samt kendskab til den nye hverdag i børnehaven.

Barnet besøger børnehaven i tiden op til overgangen sammen med en pædagog fra vuggestuen. Hvor tæt pædagogen er på, afhænger af det enkelte barns behov. Der er fokus på ikke at lægge pres på det enkelte barn ift. hvad man skal kunne, når man starter i børnehave; eksempelvis at bruge sut eller ble. Det tager man stille og roligt og en ting af gangen afhængigt af barnets NUZO. I vuggestuen laver man 'Barnets bog' med billeder fra hjemmet og fra vuggestuen. Bogen følger barnet med i børnehaven, og personalet oplever at bogen har stor betydning for barnet. Den giver tryghed og sammenhæng.

I overgangen til skole, udfylder børnehaven overleveringsskemaet sammen med forældrene. Hvis pædagogen har nogle bekymringer, deler hun dem med forældrene, og spørger forældrene om, hvordan de oplever det italesatte. Herefter aftaler pædagog og forældre i fællesskab, hvordan henholdsvis hjem og børnehaven kan støtte barnet frem mod skolestart.

Hvis der er tale om en større bekymring, der kræver en særlig overlevering til skolen, deltager den pædagogiske leder. Forældrene er informeret herom inden mødet. På mødet er der fokus på at tale om hvordan man i fællesskab kan skabe den bedste start for barnet, og hvad skolen har brug for at vide. Der er også plads til at man kan tale om forældrenes tanker og eventuelle bekymringer om skolestart.

Inden opstart af førskole besøger pædagogerne fra førskolen børnehaven nogle gange, hvor de f.eks. deltager i samlinger. Børnene får også lov at komme på skolen nogle gange inden opstart, hvor de møder, og leger med de andre kommende førskolebørn.

Ca. 3 måneder efter børnene er startet i førskolen, besøger de børnehaven med deres nye kammerater fra 0.klasse. Så leger de på legepladsen, får pandekager og bliver hentet af forældrene der.

Forældresamarbejde

Personalet har fokus på at differentiere samarbejde ift. den enkelte families behov. Mange familier har en travl hverdag, og derfor vælger børnehuset at fokusere på ro for børnene.

Hvis et barn har det svært, vurderer personalet, hvornår forældrene skal inddrages. Man ønsker ikke at gøre forældrene overbekymrede, men man vil også gerne inddrage forældrene og deres perspektiv tidligt. Det handler om timing. Hvis man er i tvivl, inddrager man den pædagogiske leder.

I opstartssamtalen med nye forældre, spørger personalet ind til, om barnet og familien har haft en god start på livet. På mødet drøftes det, om det kan blive for privat at blive spurgt om. Det kan være god viden, som vuggestuen skal forholde sig til. Erfaringen er at mange forældre gerne vil fortælle, og at hvis man spørger åbent, har forældrene selv mulighed for at vælge, hvad de vil fortælle.

Forældrene betragtes som eksperter på eget barn, og personalet udviser ydmyghed overfor forældrenes perspektiver.

Børnehuset Spentrup arbejder med forældreinddragelse f.eks. ved at bede forældrene om at tage billeder med hjemmefra til barnets bog, eller at lave 'sommerferieæsker' sammen med børnene, som de har med i dagtilbuddet efter sommerferien.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

I Børnehuset Spentrup har man i en periode haft fokus på at opbygge en struktur omkring det pædagogiske arbejde. Strukturen er god for børnene, og giver personalet ro til i endnu højere grad kunne følge børnenes initiativ. Det giver fleksibilitet og plads til børnenes perspektiv, at man som personale kan læne sig ind i faste aftaler på det organisatoriske og strukturelle plan.

Der er fokus på opbygningen af evalueringskultur, og det er noget, der prioriteres højt, blandt andet på temamøder.

Med afsæt i ECERS og ITERS rapporterne, har personalegruppen valgt 3 fælles fokusområder.

Fokusområderne er valgt på baggrund af scoren, samt hvad, der vurderes relevant at arbejde med i dybden.

De tre handleplaner er meget konkrete, og især beskrivelsen af, hvordan personalet følger op på handlingerne er konkret beskrevet. Der er en god struktur for de voksne i Børnehuset Spentrup, men strukturen fastlåser ikke personalet. Strukturen giver tværtimod ro og overskud for personalet, der gør at de netop har overskud til at følge børnenes perspektiv.

Den pædagogiske leder oplever egentlig ikke Børnehuset Spentrup som et meget struktureret hus. Netop derfor besluttede de at lave handleplanerne meget konkrete. De ønsker at udfordre sig selv. Derudover var det også et valg at gøre beskrivelserne så konkrete, for at sikre sig at alle ansatte kan tilegne sig det, der står beskrevet i handleplaner. Eksempelvis gennem meget konkrete eksempler. Man har drøftet rapporterne på temamøder, og alle ansatte har været med til at beskrive, hvordan handlingerne så kan se ud.

De 3 fokusområder er: Struktur i arbejdet på legepladsen, omverdens bevidsthed, herunder mangfoldighed, samt matematiske færdigheder – at give børnene en gryende opmærksomhed på mængder, former, geometriske figurer.

I forlængelse af arbejdet med rapporterne, har personalet bl.a. lavet 6 kasser med materialer, der støtter op om de 6 forskellige temaer i læreplanen. Kasserne kan tages med ud på legepladsen til inspiration, så personalet sikrer sig at komme hele vejen omkring temaerne. I kasserne er der en afkrydsningsliste, så man kan tjekke, om det er alle kasser, der bliver brugt, og hvor mange børn, der er med. Pædagogerne giver udtryk for at tilgængelighed og struktur er nogle af de faktorer, der er vigtige for at komme i mål med planlagte aktiviteter. Det giver de voksne inspiration og ro i hovedet, og det påvirker børnene positivt.

I rapporten bliver det beskrevet at der er ventetid for vuggestuebørnene. Personalet har valgt ikke at tage det med som et fokusområde, for det er ikke normal praksis i vuggestuen. Der var tale om en ny vikar, der ikke kendte rutinerne. Personalet har taget hånd om det ved at sætte fokus på vigtigheden af at instruere de nye vikarer, der kommer i huset.

På samme måde er der heller ikke lavet handleplan ift. hygiejne. Det har man allerede taget hånd om ved at sætte det i system.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Der er rigelig indendørs plads til børn, voksne og møbler og stuens indretning indbyder til leg og aktivitet. Det kan overvejes at styrke systematikken i forhold til den visuelle overvågning af soverum, indretning af lege/ hyggeområder beskyttet mod aktiv leg, indretning af legeområder til bestemte typer af leg evt. organiseret i legecentre samt at udstille flere billeder, m.m. i børnenes øjenhøjde og tale med børnene om de udstillede materialer.

Generelt er der behagelig stemning, positive interaktioner og opmærksomhed på børnene relateret til rutiner for personlig pleje. Der kan være et opmærksomhedspunkt relateret til større systematik og ensartethed i forhold til sanitære sundhedsprocedurer relateret til smitterisici, samt mere opmærksomhed på læringsinteraktioner f.eks. matematisk tale i forbindelse med sundhedsrelateret praksis.

Sprogligt er der et godt miljø. Personalet har mange samtaler med børnene gennem hele observationen ligesom der responderes udviklingsstøttende på børnenes kommunikative initiativer.

Personalet er opmærksomt på at udvide børnenes ordforråd. I forhold til at udvikle praksis omkring sprog og bøger, kan der være en opmærksomhed på at gøre bøger tilgængelige for børnene og øge/forny materialesamlingen.

I forhold til læringsaktiviteter er der en fin personalebeteiligung, vejledning og samtaler med børnene på de forskellige læringsområder. Kvaliteten af leg og læring hænger dog både sammen med personalets ageren og de materialer, der er til rådighed for børnene. Materialesamlingen kan med fordel udvides, så der er flere materialer tilgængelige for børnene indenfor alle de forskellige læringsområder, der er nævnt under subskala 4, herunder en øget opmærksomhed på mere mangfoldighed i stuenes materialesamling.

Der er et fremragende relationelt miljø og børnene bliver mødt positivt og hensigtsmæssigt. Det kan eventuelt overvejes at støtte børnene mere i at blive opmærksomme på, hvordan deres handlinger påvirker andre.

Organisationsstrukturen understøtter børnenes hverdag i vuggestuen. Det kan overvejes at mindske ventetiden ved frokost og øge mængden og variationen af tilgængelige legematerialer i den frie leg.

Opsamling, ECERS-3

Observationen viser, at I har et godt til fremragende kvalitetsniveau over hele skalaen. Der er mange muligheder for børnene til at lege på egen hånd og som de gerne selv vil – der er ikke problemer med plads til privatliv – og personalet fordeler sig og cirkulerer så alle børn får del i de gode interaktioner og kontakten med de voksne.

Der måske et opmærksomhedspunkt på det udstillede materiale indendørs. Her er et stort potentiale for udvikling.

I forhold til sundhed og sanitære foranstaltninger er der ikke observeret graverende forhold. Alle aktiviteter omkring måltider, hygiejne og sundhed foregår i en rolig, involverende og varm atmosfære.

Der kan rettes opmærksomhed på de sikkerhedsmæssige aspekter, fx om de materialer (især sten, dæk og grene) der ligger rundt omkring har nogen funktion eller om det var bedre at lægge dem væk.

Personalet er meget opmærksomt på børnenes sproglige udvikling og stimulerer alle børn i hverdagssituationerne. I forhold til literacy kan det overvejes, hvordan bøger i endnu højere grad

end i dag kan indgå i hverdagslivet, fx ved at øge opmærksomheden på børnenes eget brug af bøger. Det observeres ikke at der læses, men det kan være det forekommer på andre tidspunkter.

I forhold til temaet "Læringsaktiviteter" ved vi fra forskning at tilgængeligheden af materialer potentielt bidrager til aktivitet og læring på materialets egne præmisser men også bidrager til udvikling af samspil og interaktioner. Punktet natur/ science er et godt eksempel på hvor det lykkes. Det kunne derfor være vigtig overvejelse dels at konstatere, at der findes en række fundamentale og afgørende områder, hvor kvaliteten af det pædagogiske arbejde er god og til tider fremragende – dels dernæst at overveje, hvad der kunne anskaffes af yderligere materiale indenfor læringsaktiviteterne, rettes fokus på og som der kunne arbejdes videre på indenfor det solide pædagogiske grundlag der allerede er til stede.

Fx ville det ved naturaktiviteter være oplagt at tilføre måle og vejerredskaber, så aktiviteterne der også omfatter tal og tælling, og måske lægger mere op til problemløsende udfordringer for børnene. Klodser til konstruktionsleg ville også kunne bidrage til børnenes kognitive udvikling i det hele taget.

Der er god brug af musikinstrumenter og det kunne overvejes om det er muligt de er til rådighed i længere tid.

Interaktionerne og organisationsstrukturen er fremragende – det er et stærkt grundlag for tryghed, læring og udvikling; et grundlag der også kunne udvides til det grovmotoriske område.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Mødet er præget af relevante faglige drøftelser, og efterlader indtrykket af en kompetent og meget engageret ledelse og personalegruppe. Der er fokus på børnenes perspektiv, og praksis justeres efter børnenes og familiernes behov.

Den styrkede pædagogiske læreplan er nærværende i det pædagogiske arbejde, og der er skabt en mødestruktur, der støtter op om evalueringskulturen.

Læreplanen er offentliggjort, og evalueringen forventes at blive offentliggjort senest med udgangen af 2021.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

The logo for the city of Randers, featuring the word "RANDERS" in a stylized, blue, serif font. The letter 'A' is uniquely designed with a dotted pattern.